2014. január 21., kedd • LXXII. évfolyam • 17. szám, 20 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Ha igazat mondanak Paksról, akkor elkerülhetetlen lesz az uniós vizsgálat

- A tiltott állami támogatás gyanúját nehéz lesz kivédeni.
- Szakemberek szerint van a bővítésnek ésszerű alternatívája is. **Az ügy →4**

SZERDÁN DÖNTENEK A LISZT FERENC KÖZPONTRÓL

Kultúra →16

Gyed extra Az Emmi szerint félreértés van, a szakemberek szerint ellentmondás

Jár-e a bölcsőde?

Varga Dóra

Bár januártól már életbe lépett a gyed extra csomag, amelynek egyik elemeként az anyák a gyermek egyéves kora után a gyermekgondozási díj (gyed) folyósítása mellett is dolgozhatnak, a hatályos jogszabályok alapján egyáltalán nem egyértelmű, hogy a bölcsődék és a családi napközik fölvehetik-e a gyedben részesülő anyák gyermekeit. A gyermekvédelmi törvény vonatkozó passzusát ugyanis egyszerűen elfelejtették módosítani. Ez pedig most úgy szól: „A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, illetve akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül”.

– Az egészségbiztosítási ellátásokról szóló törvény a szülő szempontjából írja le, mely esetekben milyen ellátásokra jogosult: ez a jogszabály módosult január 1-jétől úgy, hogy a gyed mellett is lehet dolgozni a gyermek egyéves kora után. A gyermekvédelmi törvény viszont az intézmények szempontjából szabályozza, hogy ki jogosult a bölcsődei ellátásra: ebben pedig nem történt semmilyen változás, a gyedre vonatkozó előírást nem hozták szinkronba az egészségbiztosítási törvényben foglaltakkal – hívta fel a figyelmet a jogszabályi anomáliára *Szűcs Viktória*, a Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezetének elnöke. Kérdésünkre rámutatott: a bölcsődék vezetőinek most komoly fejtörést okoz, hogy fölvehetik-e a gyedben részesülő anyák gyermekeit, vagy sem. Megjegyezte: ha a jogszabály kidolgozásakor kikérte volna a szaktárca a véleményüket, jelezték volna a problémát, ám ez – miként a szférát érintő más módosítások esetében sem – nem történt meg.

Acsainé Végvári Katalin, a Magyar Bölcsődék Egyesületének elnöke azt mondja: valóban nem koherens a két vonatkozó jogszabály, ám ez a gyakorlatban most még nem okoz valódi problémát. A bölcsődékben ugyan érzékelhető egy fokozott érdeklődés a szülők részéről, ám a konkrét jelentkezések száma egyelőre elenyésző. Az egyesület körbekérdezésére mindössze egyetlen budapesti bölcsődéből jeleztek tényleges felvételi igényt: a hat gyermek egyelőre várólistás.

Ennek oka Acsainé szerint nem a férőhelyhiány, hanem az, hogy a szülők még nem döntötték el, hogy pontosan mikor is szeretnének visszamenni dolgozni. Hozzátette: a bölcsődék várhatóan megszüntetik azt a korábbi pluszszolgáltatást, amellyel az üres férőhelyeken időszakos gyermekfelügyeletet biztosítottak, így ezekre a helyekre föl tudják majd venni az év közben jelentkező gyermekeket.

Az így felszabadított férőhelyek persze hosszú távon bizonyosan nem lennének elegendők, ha minden szülő szeretne élni a gyed extra lehetőségével, és valóban visszamenne gyermeke egyéves korában dolgozni. Az ugyanis mintegy 200 ezer, bölcsődei ellátást igénylő gyermeket jelentene, az országban azonban mindössze 37 ezer bölcsődei és hétezer családi napközis hely van. Egyelőre azonban az eddigi diadaljelentésekkel és a juttatást állítólag megvédeni szándékozó fideszes kijelentésekkel szemben csak kevesen igényelték a gyed extrát, hiszen az erről szóló törvényt is csak decemberben szavazták meg.

Ami a bölcsődei felvételit illeti: az Emberi Erőforrások Minisztériuma szerint félreértésről van szó. Érdeklődésünkre a tárca szociális ügyekért felelős államtitkársága azt írta: 2014-től már a gyeden lévő anyák is járathatják gyermeküket bölcsődébe vagy családi napközibe, ha ezalatt keresőtevékenységet folytatnak. Emiatt nem kell lemondaniuk az ellátásról, és az intézmények sem utasíthatják el a jelentkezést erre hivatkozva. A fő szabály a tárca szerint ugyanis a gyermekvédelmi törvény egy másik paragrafusában van, amely kimondja: a gyermekek bölcsődei, családi napközis ellátását azon gyermekek számára kell megszervezni, akiknek szülei dolgoznak, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban vagy képzésen vesznek részt. A lapunk által hivatkozott bekezdés pedig csak azt határozza meg, hogy különösen kiknek kell biztosítani az ellátást. Leszögezték: ha a szülő gyedben részesül és nem dolgozik, a továbbiakban sem vehet részt napközbeni ellátásban a gyermek. A gyed extra bevezetése mindezek alapján nem indokolta a gyermekvédelmi törvény módosítását, ezért arra – így a tárca – nincs is szükség.

A szülők még nem döntöttek, mikor mennek vissza dolgozni FOTÓ: MÓRICZ SIMON

ÖTÖDIK HASÁB

Meztelenül

Amikor azt az utasítást kapja az ember a beutaló orvostól, hogy legyen ügyes, mert a kezelésre majd meztelenül kell bemenni, viszont igen javallott hálapénzt adni, akkor elképzeli magát, amint áll pőrén, markából itt is, ott is kilógnak a pénzek sarkai, és ha nem tud gyorsan cselekedni, ott tipródhat a végtelenségig, és úgy dönt, hogy ezt a kúrát most kihagyja. Inkább bízik szervezete öngyógyító képességében, mintsem hogy kitenné magát a szervezet, a mechanizmus megszégyenítő eljárásainak.

A rendszer maga viszont nélkülözi az öngyógyító képességet, ezt egy szabad negyedszázad után be kell lássuk. A hálapénz, mint valami gyógyíthatatlan betegség, legyőzhetetlennek tűnik. Annak, aki beteg, így nem elég a maga baja, még azzal is meg kell küzdenie, hogy jókor, jónak, jó helyen és a megfelelő összeget adja. Néha azzal szembesül, hogy nem fogadják el tőle a pénzét, máskor azt érezheti, hogy kimosolyogják a rendelőből az aprójával. Egyik rosszabb, mint a másik. Ha így, ha úgy, azzal kell számolni, hogy a természet támadása különösen bonyolult szociális helyzetbe sodorta. Ha roszszabbul lesz, mindig eszébe jut, elrontotta a jattot. Az orvosok többsége viszont nem tud e pénz nélkül megélni. Betegítő helyzet.

A jogi viták is azok. Az új munka törvénykönyve arra kényszeríti a kórházigazgatókat, hogy előre engedélyezzék a hálapénzt, akkor nincs vele baj. Egy kitűnő büntetőjogász viszont kimutatta, hogy az új Btk. mégiscsak büntetni rendelné ezt a helyzetet. A főhatóság szerint mégsem így van. A hálapénz nem bűncselekmény.

Ha nem is bűncselekmény, attól még bűn. Gondoljunk azokra, akiknek nincs miből adni. És ne reméljük, hogy egy ilyen rendszerben, betegként ebből nem származik hátrányuk. Orvos és beteg – pőrén egymással szemben. Mindegyikünk szégyenkezhet. *(A szerk.)*

Vélemény

Szárnyszegetten

Épül a náci megszállás emlékműve, a hazug eszme új, giccsbe öntött szobra. N. Kósa Judit írása. →**11**

Nem hinném

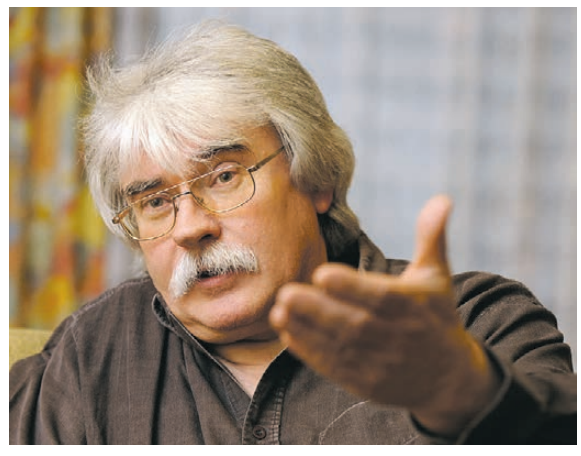
Orbán Bős–Nagymarosa lesz-e a paksi egyezmény? Tamás Pál véleménye. →**12**

Megismertük Lipótváros titkát, de 630 forintot kért érte a jegyző

Meglehet, hogy a Belváros nagyszabású fejlesztései körül minden a legnagyobb rendben van. Viszont sokan kételkednek ebben. Irdatlanul sok pénzről van szó ugyanis. →**13**

Vitalij Klicsko polgárháborús veszélyre figyelmeztet

Elmaradt Ukrajnában a hatalom és az ellenzék találkozója. Az egykori profi bokszoló, az ellenzéki Klicsko szerint a folyamatok visszafordíthatatlanná válhatnak. →**8**

„TÖBBFÉLE IGAZSÁG LÉTEZIK” Szakály Sándor, az új történetkutató intézet igazgatója lapunknak azt nyilatkozta: kockára tette szakmai hitelességét. Ezzel nem jár messzire az objektív igazságtól, hiszen a Demokratikus Koalíció följelentette a holokauszt tagadásáért. →**5**

FOTÓ: TEKNŐS MIKLÓS

9 770237 377022 14017